

oko, da se zgubijo na prah in pepel. Napredjaki! Druga pojasnila in sveta vam ni treba, kaj sami dobro znate, kaj je vaša dolžnost.

Slovensko uradovanje. Prvaškim petelinom azenja že greben debelo rasti in ako jih poteno ne okrcamo, bogvé, kaj bi si še ne dovolili! Zdaj na primer ne trojbi „Filipos“, „Celjska aba“ in drugi enaki „svetovnoznan“ listi nič rago kakor: „Uradujte le slovenski!“ Bedaki, li mislite s tem rešiti, kar se rešiti ne da, namreč vaš narodni obstanek? Dozdaj so vaši urvaki in dohtarji, vaši farji in drugi vaši uradniki le s pomočjo nemščine in nemških šol prišli ko boljšega kruha in zdaj navaležno pljuvate po vsem, kar je nemškega. Ali je to pošteno? In ako kateri župan, ki se je naučil nemški, v tistem jeziku uraduje in morda v kakem uradnem dopisu ne piše vse pravilno, oh kako se potem nemno posmehujete in bedasto krohate po svojih enako neumnih glasilih! Kateri župan na deželi se je kaj več šolal kakor v navadni šoli? In kaj hočete potem od takega pričakovati kake izvanredne reči? To je znano, da so slovenske sestave slovenskih županov polne pogrškov in bolj bedasto zložene in pisane kakor katerikoli nepopolni nemški dopis. Vaš Macur, celjski misijonar, je bil vendar učena slovenska glavnica, ne-li? — in je pred par leti napisal na nemški mag'istrat nemški dopis tako slabo, da je celjski magistrat v začetku opravičeno dvomil, ali je to pisal študirani (!) Slovenec in duhovnik! Kadar pride kak primunknjec klerikalec v obč. odbor, prvo njegovo „blagonosno“ delovanje je, da zahteva slovensko uradovanje, kakor je to pred kratkim storil trgovec Veselič pri Veliki Nedelji. A hvala Bogu, na svetu že živi dosti razsodnih, pametnih in naprednih možakov, ki takemu prenapetnežu ohladijo njegove kurje možgančke in tako se je zgodilo tudi pri Veliki Nedelji. Vsi drugi odborniki z županom vred so mu odgovorili rezko: Pri nas se bo na slovenske vloge odgovarjalo slovenski, na nemške pa nemški! In strmite, ljudje božji! Ta slovenski gospodek Veselič, kar zadeva njegovo trgovino, dopisuje le nemški. Ali to ni podlost prve vrste? Ali to ni nezaslišano hinavstvo, ki ga je zmoežen le kak izvržek človeštva? Torej, kadar mu hasne, ta mu je nemški jezik dobro došel, ker pa za blagor svoje občine nima srca in smisla, tu dela v škodo občine narodnjaka! Fej takim ljudem, ven ž njimi iz vsake poštene družbe! Zapomnite si enkrat za vselej; vi prvaški kričači, da se s praznim in puhlim geslom: „Svoji k svojim!“ in „Slovenec ostani Slovenec“ zatiranemu kmetu, obrtniku in delavcu kravajo malo pomagata, zapišite si debelo za ušesa, da vi z narodnostnim nemiro se jete le nesrečo med ljudi in kmečko ljudstvo se že na vseh krajih britko pritožuje, da se ga na njegovo škodo izgodbile nemški kupec, odkar so farji in prvaški dohtarji vrgli med ljudstvo sovraštvo do druge narodnosti! Mi vemo in smo prepričani, da so še, hvala Bogu, na kmetih vrli, napredni možje, katere tu pozivljamo, naj vselej kurajžno nastopajo ter ostanejo na stališču narodnostne pravičnosti! Ti pa, napredni župan, ako si zmoežen nemškega jezika, drži se ga, s tem si le množiš ugled med omikanimi ljudmi!

Umor. V Kapelah, na poti iz Müzzuschlaga v Marije Celje, sta dve mladi ženski, najbrže dunajski vlačugi, umorili svojo tovaršico ter potem brez sledu izginili.

Prvaški dr. Grossmann obsojen. Iz Ljutomer se nam piše: Dne 27. t. m. se je vršila pri tukajšnji sodnji kazenska obravnava proti slovenskemu prvaškemu advokatu dr. Grossmannu, ki je v zadnji občinski seji rekel, da je postopanje g. župana Turna nesramno. Prvaški dohtar, ki k obravnavi ni prišel, je bil obsojen na 300 K globe, kot priče so bili navzoči vsi občinski odborniki.

Prošnja do vseh bratcev in sestic Marijine družbe in drugih potrebnih bratovščin Sv. Petra in Pavla župnije v Ptuj. Vse verne kristjane obeh spolov in vseh starostij vljudno prosim, potrudite si ogledat razmere, ki vladajo v najbližnji okolici severno ležečih cerkvenih vrat in sicer vsakikrat po rani službi božji. Grozen nagled! — Vidim Vas, kako si zakrijete svoja lica in zamašite . . . nos, kajti eden dr. k leži poleg drugega. — Vse velikosti in starosti so zastopani. — Cerkev je tam oblegana, ko slavni Port Arthur.

— Mrtveci pa smrdijo — v pravem pomenu besede — gor do nebes! — Ne oskrnujajte več cerkvenega prostora, za kar Vas lepo prosi mežnar minorit. cerkve.

Koroške vesti.

Opravičen vzdihljaj. Pošten celovski malo-obrtnik, ki je že veliko na svetu preskusil, piše: „O ti lepa, ljuba Avstrija, koliko je tvojim prebivalcem toča že napravila škode, koliko jih je drugače po nedolžnem obubožalo in vsem tem bi se lahko pomagalo, ako bi vlada klerikalcem prepovedala ljudstvo izsesavati in slepariti. Na stotine jih umrje vsako leto, ki svoje premoženje v oporokah volijo farjem in cerkvam, ker se jim je zato obečal topel koticček v nebeškem kraljevstvu; zato je tudi cerkev vedno bolj bogata, kmečki in delavsko ljudstvo pa vedno vbožnejše. Poglejmo le na deželo, kako slabo in žalostno je tam za kmeta in za hlapca, ki mora, kadar obnuboža, vsak drugi dan v drugem hlevu prenočevati. Tu mu far ne pomaga, da ima vsaj pošteno stanovanje! Seveda, kadar se približajo volitve, ja, takrat far vé za kmeta, za delavca in obrtnika, takrat mu je prijazen, takrat je sladek, ko se gre za njegove interese, ali kadar se gre siromaku pomagati, ah takrat ti far obrne hrbet in te ne pozna. Kje je potemtakem ljubezen do bližnjega? Kristus je rekel: „Ne nabiraj si zakladov!“ Na mesto tistih romanj in božjih potov v Rim in bogsigavedi še kam, lahko bi obrnili denar za lačne siromake in to bi bilo Bogu veliko ljubše kakor tisto pobožno zavijanje očes in postopanje po božjih potih. Sicer pa Jezuiti sami imajo katoličane za slabe ljudi. Tako je n. pr. pred kratkim znani Jezuit v Elizabetini cerkvi pridigoval, naj ljudje zahajajo vsak teden k sv. spovedi. Jaz sem si mislil zraven tole: Ako se jaz moram v enem tednu večkrat preobleči v drugo srajco, potem imam gotovo veliko tistega počasnega mrčesa na sebi in kdor se pogosto spoveduje, gotovo ima vedno umazano dušo, ker čistim dušam ni treba hoditi k spovedi. To so moje misli in jaz sem že star, menim, da po svojih izkušnjah morem povedati o kaki stvari pametno sodbo.

Napad. V Suhi ob Vrbskem jezeru je pred kratkim neki zlikovec zvečer ustrelil skozi okno v sobo posestnika Saviča in le slučajno se je zahvaliti, da ni bil nihče iz pričujočih ranjen. Orožniki že nasledujejo pravega krivca.

Roki sta zmurnili pri vajah v Gospi sveti na Koroškem častniku Silvaticiju. Morali so ga pripeljati domov.

Razne stvari.

Pobožni berachi. Po deželi se klati cela tolpa pobožnih klosterskih beracev in naše „dobro ljudstvo“ maši po nepotrebnem žepu nikdar sitih nun in nunccev. Tako se tu pri nas večkrat zgleda dvojica nun iz Bosne, v Bosni, v Banjaluki pa imajo te nune krasn samostansko poslopje, velikansko poljedelstvo, veliko lepe živine in se vozijo malodane vsak dan v krasni kočiji v blizki moški samostan in to je žalostna istina. Kaj tam delajo? Čemu tukaj berachi, med tem ko imajo doma vsega dovolj? Zato: takim in enakim nič ne verjate in ne dajate.

Kaznovani nadškof. To veste, da Turka na našo vero ne spreobrne. Ko je to poskusil vendar sedanjí nadškof dr. Stadler v Serajevu, zagnali so Turki grozen vrisk in hrup in vlada je zdaj zaradi krsta nekaterih Mohamedancev kaznovala nadbiskupa z globo 500 K, njegovega dvornega kaplana pa je na 48 ur zaprla.

Župnik morilec. Župnik Tomasevič v Zadru v Dalmaciji je zdaj v sodnijski preiskavi, ker je zapeljal nekega kmeta, da umori njegovo bogato teto. Teta mu je namreč sporočila v oporoki po svoji smrti 50.000 kron, ali pohlepni župnik ni hotel čakati njene smrti ter si je hotel z zločinom hitreje pripomoči do denarja. Zdaj mu iz ječe ne bo pomagal noben, še tako kreften žegenj ne.

Premoženje rimsko-katoliške cerkve v Avstriji znaša po podatkih c. kr. statistične osrednje komisije 818.823.936 K. — Posestev se računui za 326½ mil. obligacij z 353½ mil. ostalo zasebno premoženje pa 139 mil. Ubogi revčeki!

Nespametne device. V dekliški šoli je pri kršč. nanku katehet razlagal učenkam evangelijsko dogodbo o modrih in nespametnih devicah, ki so hodile ženinu nasproti in potem je vprašal neko učenko: „Katere device so bile nespametne?“ — „Tiste, ki niso dobile ženina!“ je bil odgovor.

Nemški izseljenci. Računajo, da okoli 3.000.000 nemških podanikov biva v inozemstvu. Največ jih živi v ameriških Zedinjenih državah, najmanje (662) na Japonskem. V Parizu živi okolu 30.000 Nemcev.

Papirne steklenice. V Zedinjenih državah so ustanovili tovarno, ki izdelata na dan 200.000 steklenic iz papirja. Dosedaj so rabili take steklenice le za mleko in so tako močne, da jih ne zmečka teža 200 angleških funtov. Nadalje pa imajo papirne steklenice le 13. del tiste teže kot steklene.

Zanimive številke. V jutro je vsak človek za 3 cm večji kakor po noči, ko ima otrpnjene in skrajšane kosti. — Žila otroka bije 180krat za minuto, žila odraslega moža 80 krat, v 60. letu le 60 krat. — Dvojica (par) golobov bi imela v 6 letih 119.160 potomcev, ako bi vsako leto 14 krat valila. — Dvojica ovac bi se v istem času razplodila le za 64 komadov. — Navadna domača muha zaplodi v svojem življenju 20.000.000 mušjih jajčic. — Bolha in poljska kobilica skočite 200 krat dalje, kakor ste veliki; ko bi po tej primeri skakal človek, delal bi skoke na 2 km daleč.

Zemlja se je odprla. V laškem mestecu Genzano, ki ima nad 8 tisoč prebivalcev, se je zemlja odprla in pogreznilo se je 10 hiš, veliko drugih pa podrlo. V razvalinah je prišlo veliko ljudi ob življenju, dosedaj so spravili 14 mrtvih na dan. Zemlja se še dalje udara.

Orožniki na Češkem. Na Češkem je malodane vedno kak nemir, vlada zato je tja iz drugih dežel poslala veliko orožnikov in vojakov, ki tam še nadalje ostanejo, in vlada se boji, da bo o prihodnjih državnozbornskih volitvah prišlo na Češkem do resnih izgredev in krvavih spopadov.

V Albaniji je potes napravil med prebivalstvom veliko škode in podrł nebrojno hiš. Naš cesar so poslali ponesrečenca 50.000 K.

Gospodarske stvari.

Kaj naj dela sadjerejec v sedanjem času. Sadno drevo je človeku neizmerno koristno in hvaležno, včasih celih 50 let leto za letom mu obrodi, ali ravne sadno drevo se veliko zanemarja. Ako skrben sadjerejec v jeseni ali po zimi pogleda na vrtna drevesa, potem najde na vejah grušek in sliv semtertje male črnkaste prstenčke (ringelčke), ki se tesno oklepajo vejice in ako si tak prstenček natanko ogledaš, spoznaš, da je to gosencja zalega in sicer najnevarnejše gosence. V taki zalegi se nahaja na stotine gosencjih jajčič rujavega metulja, iz katerih v spomladi izleze množina gosenc, ki najpoprej tisto drevo, potem vsa sosedna drevesa do golega obglodajo. Ako hočeš biti pameten gospodar, potem pojdi sedaj v vrt in vse take ringelčke iz vejic odstrani ter takoj zažgi, dokler ti ne napravijo ogromne škode na tvojih sadnih drevih. Na drugih sadnih drevih zagledaš zopet semtertje po vejicah zavite liste in v teh zavitih listih najdeš zopet jajčice druge škodljive gosence, ki že v zgodni spomladi izlezajo iz svojih gnezdič in uničujejo navadno vse mlado listje po sadnih drevih. Zlasti na tega škodljivca naj pazi vsak skrben sadjerejec in od novembra do sušca, toraj cele 4 mesece, ima priložnost, obvarovati sebe in svoj vrt znatne škode. Poberi torej take zavite liste in vrži na ogenj. Debla sadnih drevosnaži, mah postrgaj in nalomljene ali sploh poškodovane veje, ki so navadno le zavetišče škodljivcev, odžagaj, drevesno deblo pomaži z apnenim mlekom in s tem uničiš vsako škodljivo zalego na deblu. Naposled ne smemo pozabiti, da se veliko škodljivcev sadnih drevos nahaja na vejah, temveč spodi okoli korenine prezimujejo. Zato pameten in razsoden gospodar v jeseni ali tudi pozneje ob priliki obkoplje vsako sadno drevo. Nekaj mrčesa se že pod motiko pokonča, nekaj ga poberejo kokoši, nekaj pa ga pomrzne, ker mraz globoko vrine v tako porahljano zemljo. Drevesu jako dobro dene, ako mu nekoliko korenine osvežiš in osnažiš. Priden gospodar si